

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 14. novembra 2018*

„Predhodno odločanje – Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah – Postopki zaradi insolventnosti – Uredba (ES) št. 1346/2000 – Člen 3(1) – Mednarodna pristojnost – Tožba za izpodbijanje pravnih dejanj – Izključna pristojnost sodišč države članice, na ozemlju katere je bil uveden postopek zaradi insolventnosti“

V zadevi C-296/17,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Varhoven kasatsionen sad (vrhovno kasacijsko sodišče, Bolgarija) z odločbo z dne 12. maja 2017, ki je na Sodišče prispela 22. maja 2017, v postopku

Wiemer & Trachte GmbH, v stečaju,

proti

Zhan Oved Tadzher,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi T. von Danwitz, predsednik sedmega senata v funkciji predsednika četrtega senata, K. Jürimäe (poročevalka), sodnica, M. C. Lycourgos, E. Juhász in C. Vajda, sodniki,

generalni pravobranilec: N. Wahl,

sodni tajnik: R. Schiano, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 3. maja 2018,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Wiemer & Trachte GmbH A. Ganev, S. Simeonov in V. Bozhilov, advokati,
- za Evropsko komisijo M. Wilderspin, G. Koleva in M. Heller, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 28. junija 2018

izreka naslednjo

* Jezik postopka: bolgarščina.

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 3(1), člena 18(2) ter členov 21 in 24 Uredbe Sveta (ES) št. 1346/2000 z dne 29. maja 2000 o postopkih v primeru insolventnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 1, str. 191).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Wiemer & Trachte GmbH, v stečaju (v nadaljevanju: Wiemer & Trachte), in Zhanom Ovedom Tadzherjem glede vračila denarnega zneska, ki mu je bil brez soglasja začasnega stečajnega upravitelja nakazan z bančnega računa družbe Wiemer & Trachte.

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba št. 1346/2000

- 3 V uvodnih izjavah 2 in od 6 do 8 Uredbe št. 1346/2000 je navedeno:
 - „(2) Pravilno delovanje notranjega trga zahteva učinkovitost in uspešnost čezmejnih postopkov v primeru insolventnosti ter je zaradi uresničitve tega cilja potrebno sprejetje te uredbe, kar sodi na področje pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah v smislu člena 65 [ES].

[...]

 - (6) V skladu z načelom sorazmernosti mora biti ta uredba omejena na določbe, ki urejajo pristojnost za uvedbo postopkov v primeru insolventnosti in za odločbe, ki se sprejemajo neposredno na podlagi postopkov v primeru insolventnosti in so tesno povezane s takimi postopki. Poleg tega mora uredba vsebovati določbe v zvezi s priznavanjem teh odločb in v zvezi s pravom, ki se uporablja, ki prav tako ustrezajo navedenemu načelu.
 - (7) Stečajni postopki, postopki poravnave ter podobni postopki so izključeni s področja uporabe [Konvencije z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 1972, L 299, str. 32)].
 - (8) Za uresničitev cilja izboljšanja učinkovitosti in uspešnosti postopkov v primeru insolventnosti s čezmejnimi učinki je potrebno in primerno, da se v pravni akt [Evropske unije], ki je zavezujoč in se neposredno uporablja v državah članicah, vključijo določbe o sodni pristojnosti, priznavanju in pravu, ki se uporablja na tem področju.“
- 4 Člen 3(1) in (2) te uredbe določa:
 - „1. Sodišča držav članic, na katerih ozemlju je središče dolžnikih glavnih interesov, so pristojna za uvedbo postopkov v primeru insolventnosti. Pri družbi ali pravni osebi se, dokler se ne dokaže nasprotno, domneva, da je središče dolžnikih glavnih interesov registrirani sedež.
 2. Kadar je središče dolžnikovih glavnih interesov na ozemlju države članice, so sodišča druge države članice pristojna za uvedbo postopkov v primeru insolventnosti zoper navedenega dolžnika samo, če ima ta poslovalnico na ozemlju navedene druge države članice. Učinki teh postopkov so omejeni na dolžnikovo premoženje, ki se nahaja na ozemlju slednje države članice.“

5 Člen 16(1) navedene uredbe določa:

„Vsaka odločba o uvedbi postopkov v primeru insolventnosti, ki jo sprejme sodišče države članice, pristojno po členu 3, se prizna v vseh drugih državah članicah od trenutka, ko začne učinkovati v državi, v kateri so bili uvedeni postopki.

[...]“

6 Člen 18 iste uredbe določa:

„1. Upravitelj, ki ga je imenovalo sodišče, pristojno po členu 3(1), lahko v drugi državi članici izvršuje vsa pooblastila, ki mu pripadajo po pravu države, v kateri so bili uvedeni postopki, kolikor v navedeni državi članici niso bili uvedeni drugi postopki v primeru insolventnosti ali ni bil sprejet noben nasproten zaščitni ukrep na podlagi zahtevka za uvedbo postopkov v primeru insolventnosti. Zlasti lahko odstrani dolžnikovo premoženje z ozemlja države članice, na katerem se nahaja, s pridržkom členov 5 in 7.

2. Upravitelj, ki ga je imenovalo sodišče, pristojno po členu 3(2), lahko v kateri koli drugi državi članici sodno ali izvensodno uveljavlja, da so bile premičnine po uvedbi postopkov z ozemlja države, v kateri so bili uvedeni postopki, odstranjene na ozemlje navedene druge države članice. Prav tako lahko vloži kakršno koli izpodbijno tožbo, ki je v interesu upnikov.

[...]“

7 Člen 21 Uredbe št. 1346/2000 določa:

„1. Upravitelj lahko zahteva, da se vsebina odločbe o uvedbi postopkov v primeru insolventnosti in po potrebi odločba o njegovem imenovanju objavita v vsaki drugi državi članici po postopkih za objavo, ki so določeni v navedeni državi. V taki objavi mora biti naveden tudi imenovani upravitelj in skladnost pravila o pristojnosti s členom 3(1) ali členom 3(2).

2. Vendar lahko vsaka država članica, na katere ozemlju ima dolžnik poslovalnico, zahteva obvezno objavo. V takih primerih upravitelj ali kateri koli za to pooblaščen organ države članice, v kateri so bili uvedeni postopki iz člena 3(1), sprejme vse potrebne ukrepe za zagotovitev take objave.“

8 Člen 24 te uredbe določa:

„1. Kadar je bila v državi članici izpolnjena obveznost v korist dolžnika, zoper katerega so bili v drugi državi članici uvedeni postopki v primeru insolventnosti, čeprav bi morala biti izpolnjena v korist upravitelja v teh postopkih, je oseba, ki jo je izpolnila, obveznosti oproščena, če ni vedela za uvedbo postopkov.

2. Kadar je obveznost izpolnjena pred objavo, predvideno v členu 21, se za osebo, ki je obveznost izpolnila, če ni dokazano nasprotno, domneva, da ni vedela za uvedbo postopkov; kadar je obveznost izpolnjena po objavi, se za osebo, ki je obveznost izpolnila, če ni dokazano nasprotno, domneva, da je vedela za uvedbo postopkov.“

9 Člen 25(1) navedene uredbe določa:

„Odločbe sodišča, katerega odločba o uvedbi postopkov se prizna v skladu s členom 16, ki zadevajo vodenje in končanje postopkov v primeru insolventnosti, in poravnave, ki jih je odobrilo navedeno sodišče, se prav tako priznajo brez kakršnih koli nadaljnjih formalnosti. [...]

Prvi pododstavek prav tako velja za odločbe, ki so neposredno sprejete na podlagi postopkov v primeru insolventnosti in so z njimi tesno povezane, četudi jih je sprejelo drugo sodišče.

Prvi pododstavek prav tako velja za odločbe o varovalnih ukrepih, sprejete po vložitvi zahtevka za uvedbo postopkov v primeru insolventnosti.“

Uredba (ES) št. 44/2001

10 Člen 1(1) in (2)(b) Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 42) določa:

„1. Ta uredba se uporablja v civilnih in gospodarskih zadevah, ne glede na naravo sodne oblasti. Zlasti ne zajema davčnih, carinskih ali upravnih zadev.

2. Ta uredba se ne uporablja za:

[...]

(b) stečaj, postopke v zvezi z likvidacijo plačilno nesposobnih podjetij ali drugih pravnih oseb, postopke prisilne poravnave in podobne postopke;

[...]“

Bolgarsko pravo

11 Člen 17a Targovski zakon (trgovinski zakon) določa:

„1. Podružnica tuje osebe, ki je registrirana in ima na podlagi svojega nacionalnega prava pravico do opravljanja gospodarske dejavnosti, se vpiše v sodni register.

[...]

3. V register se vpišejo naslednji podatki:

[...]

(3) podatki, navedeni v aktih sodišča, pristojnega za zadeve na področju insolventnosti, ki so vpisani v register, v katerega je vpisana tuja oseba, in po potrebi podatki iz odločb, navedenih v členu 759(1) in v členu 760(3);

[...]

5. Vpis podatkov iz odstavka 3, točke 2, 3 in 4, se lahko opravi tudi po uradni dolžnosti, na podlagi obvestila iz registra druge države članice Unije, v katerega je tuja oseba vpisana, ki je bilo prejeto prek sistema medsebojne povezave registrov držav članic.“

12 Člen 15 Zakon za trgovski register (zakon o sodnem registru):

„1. Predlog za vpis, izbris in objavo lahko vložijo:

(1) [...] odvetnik ali pravna oseba, ki opravlja nepridobitno dejavnost;

- (2) [...] zastopnik;
- (3) [...] druga oseba, kadar zakon tako določa;
- (4) [...] odvetnik, ki ima za to izrecno pooblastilo, izdano v skladu s pogoji, ki jih določa zakon o odvetništvu za zastopanje pred agencijo.

[...]“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 13 Wiemer & Trachte je družba z omejeno odgovornostjo s sedežem v Dortmundu (Nemčija). Sofijski gradski sad (okrajno sodišče v Sofiji, Bolgarija) je s sklepom z dne 10. maja 2004 odredilo vpis podružnice družbe Wiemer & Trachte v Bolgariji v bolgarski sodni register.
- 14 Amtsgericht Dortmund (okrajno sodišče v Dortmundu, Nemčija) je s sklepom z dne 3. aprila 2007 v okviru odločanja o uvedbi postopka zaradi insolventnosti zoper družbo Wiemer & Trachte imenovalo začasnega stečajnega upravitelja in odločilo, da razpolagalni akti te družbe učinkujejo šele po soglasju tega upravitelja. Ta prvi sklep je bil v nemški sodni register vpisan 4. aprila 2007. Z drugim sklepom, ki ga je izdalo 21. maja 2007 in je bil v omenjeni register vpisan 24. maja 2007, je to sodišče družbi Wiemer & Trachte naložilo splošno prepoved razpolaganja s svojim premoženjem. S tretjim sklepom, ki ga je to sodišče izdalo 1. junija 2007, je bil nad premoženjem te družbe uveden postopek zaradi insolventnosti. Tretji sklep je bil v ta register vpisan 5. junija 2007.
- 15 Z računa družbe Wiemer & Trachte pri banki Obedinena Balgarska banka AD je poslovodja bolgarske podružnice družbe Wiemer & Trachte 18. in 20. aprila 2007 na račun Z. O. Tadzherja nakazal zneska 2.149,30 EUR oziroma 40.000 EUR, in sicer za „prijavo potnih stroškov“ oziroma za „predujem za materialne stroške“.
- 16 Družba Wiemer & Trachte je nato pri Sofijski gradski sad (okrajno sodišče v Sofiji) zoper Z. O. Tadzherja vložila tožbo, v kateri je trdila, da ti bančni transakciji nimata učinkov, ker naj bi bili izvedeni po uvedbi postopka zaradi insolventnosti. Predlagala je, naj se zneska, navedena v točki 15 te sodbe, povečana za zakonske obresti, vrneta v stečajno maso.
- 17 Z. O. Tadzher je trdil, da Sofijski gradski sad (okrajno sodišče v Sofiji) ni pristojno za obravnavo zadeve v glavni stvari ter da znesek, ki ustreza predujmu za materialne stroške, ni bil porabljen in da je bil 25. aprila 2007 plačan nazaj družbi Wiemer & Trachte.
- 18 Ugovor nepristojnosti sta zavrnila tako Sofijski gradski sad (okrajno sodišče v Sofiji) kot Apelativen sad (višje sodišče, Bolgarija) v pritožbenem postopku. Varhoven kasationsen sad (vrhovno kasacijsko sodišče, Bolgarija) je v sklepu z dne 28. januarja 2013 odločilo, da kasacijska pritožba zoper sklep, ki ga je Apelativen sad (višje sodišče) izdalo v pritožbenem postopku, ni dopustna in da je ta sklep, s katerim je priznana pristojnost Sofijski gradski sad (okrajno sodišče v Sofiji) za vsebinsko obravnavo zadeve, pravnomočen.
- 19 To sodišče je z meritornega vidika tožbi, ki jo je vložila družba Wiemer & Trachte, ugodilo. Z. O. Tadzher je zoper to odločbo vložil pritožbo. Apelativen sad (višje sodišče) je 26. julija 2016 to odločbo razveljavilo in zahtevk za vračilo zneskov, navedenih v točki 15 te sodbe, zavrnilo kot neutemeljen in nepodkrepljen z dokazi.

- 20 Zato je družba Wiemer & Trachte zoper sodbo Apelativen sad (višje sodišče) vložila kasacijsko pritožbo pri Varhoven kasatsionen sad (vrhovno kasacijsko sodišče), pri čemer je trdila, da člena 24 Uredbe št. 1346/2000 za spor o glavni stvari ni mogoče uporabiti in da zato Z. O. Tadzher ne more trditi, da ni vedel za uvedbo postopka zaradi insolventnosti zoper družbo Wiemer & Trachte.
- 21 V teh okoliščinah je Varhoven kasatsionen sad (vrhovno kasacijsko sodišče) prekinilo postopek in Sodišču postavilo ta vprašanja za predhodno odločanje:
- „1. Ali je treba člen 3(1) Uredbe [št. 1346/2000] razlagati tako, da so sodišča države članice, na ozemlju katere je bil uveden postopek zaradi insolventnosti, izključno pristojna za odločanje o izpodbojni tožbi zoper toženo stranko, ki ima sedež ali stalno prebivališče v drugi državi članici, ali pa je stečajni upravitelj v primeru iz člena 18(2) uredbe pooblaščen, da vložijo izpodbojno tožbo pri sodišču v državi članici, na ozemlju katere ima tožena stranka sedež ali stalno prebivališče, če je podlaga za izpodbojno tožbo stečajnega upravitelja razpolaganje s premoženjem v tej drugi državi članici?
2. Ali oprostitev, ki jo določa člen 24(2) Uredbe št. 1346/2000 v povezavi z odstavkom 1 tega člena, velja, kadar je obveznost v korist dolžnika v državi članici izpolnil poslovodja podružnice družbe dolžnice, ki je registrirana v tej državi članici, če je bil ob izpolnitvi obveznosti v drugi državi članici vložena predlog za uvedbo postopka zaradi insolventnosti nad premoženjem dolžnice in imenovan začasni stečajni upravitelj, vendar še ni bil izdan sklep o uvedbi postopka zaradi insolventnosti?
3. Ali člen 24(1) Uredbe št. 1346/2000, ki se nanaša na izpolnitev obveznosti, velja za plačilo denarnega zneska dolžniku, če prvotno dolžnikovo nakazilo tega zneska osebi, ki je izpolnila obveznost, na podlagi prava države članice, v kateri je sodišče, pristojno za postopek zaradi insolventnosti, nima pravnih učinkov in je neobstoje pravnih učinkov posledica uvedbe postopka zaradi insolventnosti?
4. Ali domneva nevedenja na podlagi člena 24(2) Uredbe št. 1346/2000 velja, kadar organi iz člena 21(2), drugi stavek, te uredbe niso sprejeli potrebnih ukrepov za zagotovitev javne objave sklepov sodišča, pristojnega za postopek zaradi insolventnosti, s katerima je to imenovalo začasnega stečajnega upravitelja in odredilo, da so razpolaganja družbe veljavna samo s soglasjem začasnega stečajnega upravitelja, v sodnem registru države članice, na ozemlju katere ima dolžnica podružnico, če država članica, v kateri je sedež podružnice, določa obvezno objavo teh sklepov, čeprav ju na podlagi člena 25 v povezavi s členom 16 te uredbe priznava?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 22 Predložitevno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 3(1) Uredbe št. 1346/2000 razlagati tako, da so sodišča države članice, na ozemlju katere je bil uveden postopek zaradi insolventnosti, izključno pristojna za odločanje o tožbi za izpodbijanje pravnih dejanj zaradi insolventnosti, ki je vložena zoper toženo stranko, ki ima registrirani sedež ali stalno prebivališče v drugi državi članici, ali pa lahko stečajni upravitelj tako tožbo za izpodbijanje pravnih dejanj zaradi insolventnosti sproži tudi pred sodišči države članice, na ozemlju katere sta registrirani sedež ali stalno prebivališče tožene stranke.
- 23 Člen 3(1) Uredbe št. 1346/2000 daje sodiščem države članice, na ozemlju katere je središče dolžnikovih interesov, izključno pristojnost za uvedbo glavnega postopka zaradi insolventnosti (sodba z dne 15. decembra 2011, Rastelli Davide in C., C-191/10, EU:C:2011:838, točka 27).

- 24 Pri določanju meril, na podlagi katerih se odloča, ali je neka tožba vključena v področje uporabe te določbe ali ne, je Sodišče pojasnilo, da je treba upoštevati uvodno izjavo 6 Uredbe št. 1346/2000, v skladu s katero mora biti ta uredba omejena na določbe, ki urejajo pristojnost za uvedbo postopkov v primeru insolventnosti, ter na odločbe, ki se sprejemajo neposredno na podlagi postopkov v primeru insolventnosti in so tesno povezane s takimi postopki (glej v tem smislu sodbi z dne 12. februarja 2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, točka 20, in z dne 19. aprila 2012, F-TEX, C-213/10, EU:C:2012:215, točka 26).
- 25 Sodišče je iz tega sklepalo, da je treba ob upoštevanju namena zakonodajalca, kot izhaja iz te uvodne izjave, in polnega učinka Uredbe št. 1346/2000 člen 3(1) te uredbe razlagati tako, da daje sodiščem države članice, ki je pristojna za uvedbo postopka zaradi insolventnosti, mednarodno pristojnost za obravnavo tožb, ki izhajajo neposredno iz teh postopkov in so z njimi tesno povezane (glej v tem smislu sodbi z dne 12. februarja 2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, točka 21, in z dne 19. aprila 2012, F-TEX, C-213/10, EU:C:2012:215, točka 27).
- 26 Ob upoštevanju, med drugim, teh preudarkov, je Sodišče že presodilo, da spadajo tožbe za izpodbijanje pravnih dejanj, katerih cilj je povečanje premoženja podjetja, ki je v stečajnem postopku, v to kategorijo tožb. Člen 3(1) Uredbe št. 1346/2000 je treba torej razlagati tako, da so sodišča države članice, na ozemlju katere je bil uveden postopek zaradi insolventnosti, pristojna za odločanje o tožbi za izpodbijanje pravnih dejanj v primeru insolventnosti zoper toženo stranko, ki ima sedež ali prebivališče v drugi državi članici (sodba z dne 12. februarja 2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, točka 28).
- 27 Predložitveno sodišče se sprašuje, ali je ta mednarodna pristojnost izključna ali pa je izbirna in stečajnemu upravitelju omogoča, da tako tožbo za izpodbijanje sproži pred sodiščem države članice, v kateri ima tožena stranka sedež ali prebivališče.
- 28 Ob upoštevanju tega je treba ugotoviti, prvič, da je v uvodni izjavi 7 Uredbe št. 1346/2000 navedeno, da so stečajni postopki, postopki poravnave in podobni postopki izključeni s področja uporabe Konvencije z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, ki jo je v odnosih med državami članicami, razen Kraljevine Danske, nadomestila Uredba št. 44/2001. Drugič, v skladu s členom 1(2)(b) Uredbe št. 44/2001 so s področja uporabe te uredbe izključeni „stečaj, postopki v zvezi z likvidacijo plačilno nesposobnih podjetij ali drugih pravnih oseb, postopki prisilne poravnave in podobni postopki“.
- 29 To uredbi in Uredbo št. 1346/2000 je treba razlagati tako, da ne pride do prekrivanja med pravnimi pravili iz teh aktov in do pravnih praznin. Tako spadajo tožbe, ki so na podlagi člena 1(2)(b) Uredbe št. 44/2001 izključene z njenega področja uporabe, na področje uporabe Uredbe št. 1346/2000. Obratno pa spadajo tožbe, za katere se ne uporabi člen 3(1) Uredbe št. 1346/2000, na področje uporabe Uredbe št. 44/2001 (glej v tem smislu sodbo z dne 9. novembra 2017, Tünkérs France in Tünkérs Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, točka 17 in navedena sodna praksa).
- 30 V zvezi s tem je Sodišče pojasnilo, da se zadnjenavedena uredba uporablja za vse civilne in gospodarske zadeve razen nekaterih natančno določenih področij in da člen 1(2)(b) Uredbe št. 44/2001 z njenega področja uporabe izključuje le tožbe, ki izhajajo neposredno iz postopkov zaradi insolventnosti in so z njimi tesno povezane ter spadajo na področje uporabe Uredbe št. 1346/2000 (glej v tem smislu sodbo z dne 19. aprila 2012, F-TEX, C-213/10, EU:C:2012:215, točka 29).
- 31 Iz tega izhaja, da sta področji uporabe obeh uredb, kar zadeva mednarodno pristojnost sodišč držav članic, jasno razmejeni in da tožbe za izpodbijanje pravnih dejanj, ker izhajajo neposredno iz postopkov zaradi insolventnosti in so z njimi tesno povezane, spadajo na področje uporabe Uredbe št. 1346/2000, in ne na področje uporabe Uredbe št. 44/2001.

- 32 Treba pa je ugotoviti, da Uredba št. 1346/2000 ne vsebuje nobenega pravila o dodelitvi mednarodne pristojnosti, s katerim bi se sodiščem države članice, v kateri ima tožena stranka sedež ali prebivališče, dodelila pristojnost za obravnavanje tožb za izpodbijanje pravnih dejanj, ki izhajajo neposredno iz postopkov zaradi insolventnosti in so z njimi tesno povezane.
- 33 Poleg tega je Sodišče že presodilo, da je koncentracija vseh tožb, neposredno povezanih z insolventnostjo, pri sodiščih države članice, ki je pristojna za uvedbo postopka v primeru insolventnosti, skladna z namenom izboljšanja učinkovitosti in hitrosti postopkov v primeru insolventnosti s čezmejnimi učinki iz uvodnih izjav 2 in 8 Uredbe št. 1346/2000 (sodba z dne 12. februarja 2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, točka 22).
- 34 Poleg tega je treba ugotoviti, da se je treba v skladu z uvodno izjavo 4 te uredbe za zagotovitev pravnega delovanja notranjega trga izogibati spodbujanju strank k prenosu premoženja ali sodnih postopkov iz ene države članice v drugo, da bi tako izboljšale svoj pravni položaj (*forum shopping*) (sodba z dne 12. februarja 2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, točka 23).
- 35 Možnost, da bi bila različna sodišča pristojna za obravnavanje tožb za izpodbijanje pravnih dejanj, vloženih v več državah članicah, pa bi oslabilo izpolnitev takega cilja (sodba z dne 12. februarja 2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, točka 24).
- 36 Iz zgoraj navedenega izhaja, da so sodišča države članice, na ozemlju katere je bil uveden postopek zaradi insolventnosti, na katera se nanaša člen 3(1) Uredbe št. 1346/2000, izključno pristojna za obravnavanje tožb, ki izhajajo neposredno iz tega postopka in so z njim tesno povezane, torej tudi tožb za izpodbijanje pravnih dejanj zaradi insolventnosti.
- 37 Ta ugotovitev ne more biti drugačna zaradi sobesedila, v katero je umeščen člen 3(1) Uredbe št. 1346/2000.
- 38 Prvič, s sklicevanjem na člen 18(2) te uredbe ni mogoče izpodbiti izključnosti mednarodne pristojnosti sodišč iz člena 3(1) te uredbe za obravnavanje tožb za izpodbijanje pravnih dejanj.
- 39 Člen 18(2) Uredbe št. 1346/2000 se namreč nanaša le na poseben položaj, v katerem je bil upravitelj imenovan v okviru postopka na podlagi člena 3(2) te uredbe, in se ne more uporabiti za položaj, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, v katerem je bil upravitelj imenovan v okviru glavnega postopka zaradi insolventnosti.
- 40 Kot generalni pravobranilec navaja v točki 64 sklepnih predlogov, to razlikovanje izhaja iz dejstva, da so pooblastila upravitelja v okviru postopka na podlagi člena 3(2) Uredbe št. 1346/2000 ozemeljsko omejena, saj so v skladu s tem členom učinki tega postopka omejeni na dolžnikovo premoženje, ki je na dan uvedbe tega postopka na ozemlju države članice. Upravitelj mora imeti torej v tem primeru možnost, da tožbo za izpodbijanje pravnih dejanj, ki je povezana s takim postopkom, vloži na sodišče države članice, ki ni država članica, v kateri je bil uveden sekundarni postopek, če je bilo premoženje, na katerega se ta postopek nanaša, po njegovi uvedbi preneseno v drugo državo članico.
- 41 Drugič, tudi na člen 25(1) Uredbe št. 1346/2000 ni mogoče opreti razlage člena 3(1) te uredbe, ki bi bila v korist izbirni mednarodni pristojnosti za tožbe za izpodbijanje pravnih dejanj.
- 42 Kot je generalni pravobranilec navedel v točki 65 sklepnih predlogov, se ta določba nanaša le na priznavanje in izvršljivost odločb, ki so neposredno sprejete na podlagi postopkov zaradi insolventnosti in so z njimi tesno povezane, čeprav jih je sprejelo drugo sodišče. S to določbo se priznava zgolj možnost, da sodišča države članice, na ozemlju katere je bil uveden postopek zaradi insolventnosti na podlagi člena 3(1) Uredbe št. 1346/2000, obravnavajo tudi tožbo, vloženo neposredno na podlagi tega

postopka, pri čemer gre bodisi za sodišče, ki je postopek zaradi insolventnosti uvedlo na podlagi tega člena 3(1), bodisi za drugo krajevno ali stvarno pristojno sodišče iste države članice (glej v tem smislu sodbo z dne 12. februarja 2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, točki 26 in 27).

- 43 Glede na navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 3(1) Uredbe št. 1346/2000 razlagati tako, da so sodišča države članice, na ozemlju katere je bil uveden postopek zaradi insolventnosti, izključno pristojna za odločanje o tožbi za izpodbijanje pravnih dejanj zaradi insolventnosti, ki je vložena zoper toženo stranko, ki ima registrirani sedež ali stalno prebivališče v drugi državi članici.

Vprašanja od drugega do četrtega

- 44 Ker vprašanja od drugega do četrtega v nasprotju s tem, kar izhaja iz odgovora na prvo vprašanje, izhajajo iz tega, da se lahko tožba za izpodbijanje pravnih dejanj vloži pred sodiščem države članice, na ozemlju katere ima tožena stranka registrirani sedež ali stalno prebivališče, na ta vprašanja ni treba odgovoriti.

Stroški

- 45 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Člen 3(1) Uredbe Sveta (ES) št. 1346/2000 z dne 29. maja 2000 o postopkih v primeru insolventnosti je treba razlagati tako, da so sodišča države članice, na ozemlju katere je bil uveden postopek zaradi insolventnosti, izključno pristojna za odločanje o tožbi za izpodbijanje pravnih dejanj zaradi insolventnosti, ki je vložena zoper toženo stranko, ki ima registrirani sedež ali stalno prebivališče v drugi državi članici.

Podpisi